

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ambrosius Calepi||nus Bergomates: professor de||uotus
ordinis Eremitarum sancti Au||gustini: Dictionum
latinarum e greco || pariter diriuantiu[m]:
earu[n]de[m]q[ue] interpre||tationu[m] collector ...**

Calepino, Ambrogio

[Wien], 1512

VD16 VD16 C 227

O Ante E

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97871](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97871)

modo post occasu splendens. Idē libro. xv. Quidā breuitate radicū senescere celerī arbores purā: qđ coarguit scilicet: quaz radices lōgissime / z senect' oculi / sima est. Hinc fiunt aduerbia ocy' et ocyllime: qđ et ociter dicit. p cito z perā pmpie.

Ocyllū penul. core. herba ad boum pabulū fata / qua ciebant alium bobus. Id erat buisimodi. fadē modios decē / ycie duos / tantundē et ēruilic in iugero autūno miscebāt ac ferebant / admira etiā auena greca cui nō cadit semen. Deducū nomē a celeritate nascendi / hoc est ab ocy: qđ ualeat cito: vt inquit Var. lib. j. dē re rus. hoc amplius dicit ocyllū qđ citat al / uū bobus. Et ideo his dat vt purgent. i. pabuli segetes virides lecte ante qđ silis generēt: bobusq dat / vt citā alui faciat unde nomen accipit. Ocyllū dō p q. herba est quā vulgo basilicon appellāt: odoris opti m: dicit ab o / redoleo.

Ocnus: mantus filius: qui Hancum vibem cōdidit. Quo nomine nō tam significatur ignauus q labori / osus et indultuosus: sed cui' vici' sit prodiga: sed o / no isto alij viderint dicere nolo: bonū em est quādo / q declinare ad omniū odio.

Ocrea dicta est que crura tuet: q Cicerone auctore op / ponat cruri: vel q sit inqualiter tubercata: vt inqđ fe / stus Apul. Hic galea caput: ille crura ocreis inuol / uit. Hinc ocreat: qui ocreis calciat: incedit. Plin. / lib. viij. Ad reliquos vsus laboriose euellit ocreat / cruribus manibusq tactis: manicus cōuolūtū ossis lignē / ve conamentis.

Ocronus a. um. ab octo numero. Varro. Nutricare o / cronos porcos paruulos primo pnt incremento fa / cto a peritis dimidia pars remoueri solet.

Octophoz penul. core. uehiculū octo rotas habens. Sueto. de Cal. Interdū adeo segniter z delicate in / cessit: vt octophoro ueheret. Var. Octophoro fa / nus portat amice phillipus.

Octopes: piscis polypp' a numero pedū.

Oculus dicit' est ab oculendo: q cilioz regnibus o / culat. Latent em oculi sub cilijs et genis. Sūt autē oculi pars corpis preciosissima: in quib' (vt Albert' magn' inqđ) maxima indicia amoris et odiū existunt. Sūt em veri cordis nunciū in quib' anim' inhabitat. Plau. i. Hilt. Nā ego quidē meos oculos habeo: nec rogo vřdos foris. Per trāslationē ponit p indi / cio. Licet. i. Lel. Nec pō ille i luce mō atq i ocul' ma gnus: sed in' domiq pñtatio. Dicunt etiā oculi i ar / boz furculis vnde germinat. Ab Oculis sūt Do / no culus / vnocul' / ianocul': et diminutiū Ocellus. Per. Patrāi fract' ocello. Rufus autē domesticus in Epigrammatis: παρτα σθερ φιλεω μουρογ λεογ ακρισογ ο.μαα εχθαιρω στυρεοισ αυδρασι τερπο μερογ.

Ocellatus a. tum. quod ocellos habet: ab ocello dimi nutio. Unde Sueto. in Aug. ocellatas nucez dixit p multis fo: aminib' distinctas.

Oculē: plen' oculis. Plau' in Aug. Quos si arg' ser / uet q tor' oculē: fuit: que quondā Ioui Iuno cultodē addidit / in nūq seruet. Per trāslationē ponit p pipi / caci: quasi q ex oculis cōstet. Apul. Verpiciorem ipso linceo vel argo / z oculēu torū.

Ocular' modo dicit' qui per totū corp' oculos habet. Hiero. ad Pauli. Per totū corp' oculati sunt. Hō dicit' qui oculos habet vigilantes: et qui euncta per / spiciat: z callid' siue pñs est. Plau. i. Tru. Ipse plu ris est ocular' relictis vn' q aurti decē. i. q pñs fuerit videritq. Plin. locū oculatissimū appellat oculatissi mū secrectissimūq: Quis p pñtariū oculatissimus dici possit manifestissim'. Et tūc ab oculo vocabulo nō ad oculo verbo deriuat: sicut z oculissim' p chariss' mo. Plau. Oculissimū ostiū amice.

Oculit' pe. cor. aduerbiū: sicut medullit' animi' fingit' quo significat tam chari esse q oculū. Plau'. Qui amant ancillā me oculitius.

Oculo as. ab Oculis fieri puto. Tertu. in Apologeti co. Sed quia iam expolitos: et ipsa vibanitate dece / ptos in agnitionem veritatis oclularē. Hinc Inocu lo et exoculo: a quo exoculatio fit: qđ est oculi eruo. Plau' in Ru. Si berde illicillas hodie digito reti / gerit / perillit' ambo: multas nisi tūc exoculassit' vs / q adeo: donec qua domū abeat nesciat. Et hęc omnia ab oculo is. deducuntur: Quis per duplex c. scribit. Lactā. lib. de opi. Et igit' oculi munitiozes essent ab iniuria: cilioz regnibus oculuit. Unde oculos dē ctos Varroni placet.

Ante D

De grece: cant' latine dicit'. Hodos dō via.

Odi defectiuū: vt Pulci. inquit. neq pñs neq futu / rā neq participiū habet: sed tā pñentis q pñeriti tē poris significationem tenet. Inuenit tamen odio is. odi / osum: futuro odiam et odibo. Hiero. in li. Pro / uer. Et impudentes odibū scientiā. Significat autē odi: odio habere: quo osus. Unde exosus et opero / sus z osor: de quib' alibi.

Odiū: ira inueterata: vt inqđ Cicero libro. iij. Tus. In / terdum capis pro instantia / assiduitate / molestia / fasti dio. Plau' in Ali. Jam hic me abegerit suo odio: id est fastidio. Teren. in Lu. Neqz agri neqz vrbis odi / um vnq me pcipit: id est molestia / fastidiū vel facie / tas pigo occupat. Odiū etiam siue (qđ ides est) odion: nomen loci a cantu nomen habens. In eo em mus / ca certamina spectabant. Hęc ωδίων. Uict. Sic Pericles arthemensis inter cetera opera q Athenis extruxit / fecit et odion: in quo certamina musica spe / ctabant: quod multis sedib' z columnis epornatū hūc ille historiā scripserunt.

Odiolus: qui odio habet. Licet. Odiosū sane gen' ho / minū officia exprobantur. Aliquando capis p mole / sto. Ter. in Phormi. Si porro esse odiosi pergitis. Odiose aduerbiū: cū odio.

Odeponcon: οδοιτροκον vulgo dicit' itinerarium. Hiero. ad Paulā. Neq enim odeponcon et' dīpo / sui scribere. Est em liber in quo annotant pfectiōes fluuū / vrbes / loca / nationes.

Odo: lře cōmutatiōe dicit'. p oloz. Hinc notū ē qđ signi ficet oleo. Dicit' z odas. p odos: sicut bonos lepos.

Odozus a. um. pe. p. qđ ex se odore mittit' vt odora pi nus. Aliqñ adorus ponit p idagatore z sagaci. Cir cil. lib. iij. Bene. Et odora cantū vis.

Odozat' a. um. qđ aliūde accipit odore: vt templū odo ratū. Interdū sumit p odosifero. i. qđ ex se odore ha / bet. Pl. li. xij. Quibusdā anis min' odorata puēit. i. rosa hęcera magis oib' locis siccis q humidis odo / ratiōz. Cirg. li. Beoz. iij. Dīce z odorata stabulac / cendere cedrū. Ser. odorata p odosiferam.

Odozas. z odoro: depo. Hiero. in lib. Sen. Odoza tus est dñs odore suauitatis. Col. lib. vj. Deinden / res pfricato / vt boies discāt odorari.

Odozator: odore sequit' vt canis: q z odosinsequ' dē.

Odozamentū: odoratio ipsa: siue qđ odoris gratia te / nem'. Pl. Omniū odoramētoz / atqz adeo herbarū differētia est in colore / z odore / z succo.

Odozarius: qui odores conficit venditq: a grecis ozo / matopola dicitur.

Ante E

Oeanthe: nomen ciuitatis: que a quibusdā etiā cāthe vocat'. Est etiā flos vuz: nā οψος vīnū / z Τοαθοο dicit' flos: oi in oe diph. latinam.

Oenanthē: vitis labulce florens vus. Colligitur cum

optime olet: secatur i vmbra substrato linteo: atq; in
 cados condit: dicta quasi oipou ay do or: hoc est vi
 ni flos. Hiero. cōtra Iou. posit. p quodā odoramē
 ei genere cam dicit Amomū cypri enonāthē mulsē z
 peregrini muris pellicula.
 Oenanthinū penul. produc. vnguentū qd ex oenanthe
 hoc est flore labiulcē fit.
 Oenō greci vinum dicunt.
 Oenopola penul. pduc. venditor vini. Oenopolis: ta
 berna vinaria. Plau. in A. n. Cū a pistore panem pe
 timus: vinum ex oenopolio.
 Oenophoz penul. cor. vas vinarium ad ferenda vina
 aptum: oipou vinum: quod ατο του οιο μοι: qd
 est imaginor: q; qui copiosius biberint multa imagi
 nanē que nō sunt: q; pōto. Dar. Reddidit oe
 nophoz pondera parua sui. Apu. in me. lib. vij. De
 nophozo qd immixtū vino gerebat veneniā.
 Oenotria: regio Italię seu ipsa Italia: cui p̄t oenotri
 dicunt: q; ibi optima vina nascant: ab oipou: vel vt
 Tar. putat: ab oenotrio fabinoz rege.
 Oenotrides: dicte sunt due insule que sunt cōtra Heli
 am: Pontia scilicet et Thacia.
 Oenomus: hippodamię pater Elidis rex: qui victus
 a Pelopē regnū amisit: totaq; postea regio Pelo
 ponelus a Pelope dicta est.
 Oebades: Dardā stabularius: cui p̄ industria ipse Dardā
 Persa regnū adeptus est.
 Oebalus pe. cor. rex Laconū: a quo regio oebalia. Ali
 us fuit Helonis capreę filius. de quo Virg. li. vij.
 Qui multos in Campania subegit.
 Oebalia: regio in Peloponelo: que et Laconia dicit:
 ab Oebalo arguli filio: qui rex Laconū fuit. Gra. li.
 bzo Achill. Soluerat oebalio classem de litore pa
 stor: Dardanus. Ad aut Virg. lib. iij. Beroz. dicit
 Nāq; sub oebalie memini me turrib' altis rē. Ideo
 posuit: vt ostenderet Tarentū a Laconib' fuisse pdi
 tum: quoz pars est Oebalia.
 Oecus grece: domus siue familia latine dicitur: a quo
 Oeconomus.
 Oeconomus penul. cor. tā pecunię q; frugū omnīū
 q; dñs possidet dispensator est. An z Oeconomi? Fe
 nophōtis pulcherrim' liber est: qui nō gubernationē
 velle sed dispensationē vniuersę dom' Tullio inter
 tate significat. Cōponit em ex oiko qd est domus: et
 po uo ler. Docet em dispensatorē legē dom' esse:
 Oeconomica: que ad rē domesticā ac familiarē perti
 nēt. Oeconomiar: rei domesticę administratio.
 Oechalia: vrb' Laconię: ab oechalio fluuiō eā p̄ter
 fluere ita dicta. Sed postea ab Hercule euerfa. An
 z ea pars Laconię q; Thesalię p̄p̄qua est: oechalia
 appellat. Virg. Et bello exregias idē dissecerit vr
 bes Troiāq; oechaliāq;. Alię etiā fuerūt Oechalię:
 vt in Thesalia et Euboea.
 Oecumenicus: latine vniuersalis: et ad totū orbē perti
 nēs. An oecumenicū cōciliū dicimus.
 Oedipus odis. oedipi: tertie et secūde declinatōis: vt
 docet Pul. lib. vj. Gra. lib. j. The. Limes mihi car
 minis esto oedipode cōsula domus. Plau. in penu.
 Oedipus est cōiectore op': qui sp̄hyngi interpretis fu
 it. Dicit' oedip' ατο του οιδιπ' του στοδαι. i. a
 tumore pedū quos habuit perforatos. Fuit autē no
 men filiū Laij regis Thebaz.
 Oenotria: regio in bructis: sicut scribit Stra. lib. vj. ab
 oenotrio rege fabinoz sic appellata. A quo Oenotrii
 viri dicti sunt.
 Oenone: nomen ciuitatis z nymphy.
 Oeypū: ab oue dicit' est: quā greci oip vocāt: qñ oio
 pot' opid est ouium foedes.
 Oestrū grece: furor dicit' oio pot'. Unde Statius vo
 cat oestrum poenā furorē. Tempus erit cum lauri

gero tuo fortio: oestro facta canā. Oestrū etiā la
 tine affillus volatle parūū: vulgo tabanus ex soni li
 militudine dicit': vel a tabe. Virg. Est lucos flari cir
 ca llicibus virentē Plurimus albumā volitās: cui
 nomen affillo Romanū est oestrū: graj vertere vocā
 tes Asper acerba sonās quo rota exterrita filuis Dif
 fugiunt armenta. Col. lib. x. scribit nasci in extremis
 partib' fauorū amplioris magnitudinis q; sūt apes
 ceterę: eosq; nōnulli purāt esse reges verū grecoz au
 ctiores oio pot' appellāt: ab eo q; exagitant: nec pa
 tiātur examina conquisecere.
 Oeta: mons inter Thesaliā et Dacedoniā: clar' mox
 te z sepulchro Herculis: in quo (vt Ser. inquit) stel
 le videntur occidere: sicut de Ida nasci. Et vbi Elle
 bozum optimū nascebatur. A Parnaso vsq; Pindū
 pars in Theromoplas vergens: p̄t octa vocatur.
 Hinc oeteus a. um. Unde Hercules oeteus dicitus
 est. Aeta vō colchorum rex fuit filius Solis: z Per
 sides nymphy frater perles: qui i Taurica regnauit
 qui habuit filiū Decaten crudelissimū supra patrem
 que homines sagittis appetere solebat: faciebat vene
 na. Inuent p̄tina aconitū quo patrem interemit: re
 gnū occupauit: templū Dianę statuit: vbi nauigan
 tes hospites sacrificabat. Quo clario: euaderet na
 p̄t Aete patruo: ex quo genuit Lyrce in medea Ege
 alet. Lyrce in venenis pl' matr e edo cra: nup̄t Sar
 matorum regi: quem veneno interemit: et crudelita
 te sua ad Italiam pulsa est.

Ante F

Offa per duplex ff. constabat ex carne fere porcina lu
 canica: quā facere ex medio cū intestino Romane mu
 lieres a Lucanis didicere vnde officia: porcinam cū
 cauda offam penitam dicebāt vnde est. Juue. Et pa
 truo similes effunderet offas. Offa etiā cibariū ex
 frustis panis in iure pingui: caelo veterē: pipere z cy
 namomo cōditis: que iussulata et caseata dicit'. Vir
 gilus. Velle poporatum et medicatis frugibus of
 fam. Potest etiā fieri offa ex alijs rebus. Tar. li. iij.
 de re rul. Liba tui offas positas hē maxime glomerā
 tur ex ficis z farre mixto. Ab offa fit offari' p coquo
 Offatim parti culatim.
 Offella diminutiū: frustulum carnis erit pura librale/
 in quod caro cōciditur: porcina a porco quā in sarta
 gine/craticula z p̄nibus coquim'. Titulina a vitulo:
 quā ad ignē verubus versantes ad escā paramus. Et
 apud poetas per simplex f. scribit'. Dar. Parua tibi
 curua craticula sudet offella. Juue. At rudis omni tē
 pore z erique furtis imbutus offelle.
 Offula: similiter diminutiū ab offa. Sue. i Clau. Ro
 go vos quis potē sine offula viuere. Col. scribēs de
 falsura carnis iulij: vt. Deinde offule carnis spisse cō
 ponuntur: et alternis sal ingeritur.
 Offectores: vide supra in dictione Infectores.
 Offendo is. di. sum. ex ob et fendo: quod nō est in vlti
 sicut et defendo. i. incurro/incido: z est. pp̄ie animi z
 corpis. Terent. Adueniens offendi quendā mei loci
 hinc atq; ordinis hominē haud impurum. Et nō so
 lū de animat' sed z de inanimatis q; dicit'. Sed qñ
 qui incidunt in aliquid ledere sepe solent id in qd inci
 dunt: factum est vt offendere. p ledere vsurpet. La
 ctan. lib. iij. Quo peccato ac scelere offensus de'. Et
 offendere est inuenire: sed p̄ter opinionē. Licē. de re
 pub. Sed imitoz architā illū Tarentinū: qui cum ad
 villā venisset: et oia aliter offendisset. Itē ponit. p per
 cutere: et verbis iniuriā facere.
 Offensa/offensio/offendo mis. et offensus us. in vno ff
 gnificato accipiunt. Lucr. Nō igitur multis offensi
 bus inmerādo: offensa tñ actiue sumit. Lic. Cū tot
 et offensas pati nō possem: discessi. Offensio plerūq;
 5 2

Offa nulla cadit inter os et affam.